

**СЭЗИС-ИЙН “ЭДИЙН ЗАСАГ” ХӨТӨЛБӨРИЙН
ТӨГСӨХ КУРСЫН ОЮУТНУУДЫН БАКАЛАВРЫН ЗЭРЭГ ГОРИЛСОН
ТӨГСӨЛТИЙН ДИПЛОМЫН АЖИЛ БИЧИХ, ХАМГААЛАХ УДИРДАМЖ**

НЭГ. НИЙТЛЭГ ЗҮЙЛ

- 1.1 Санхүү эдийн засгийн их сургуулийн Экономиксийн тэнхимийн “Эдийн засаг” хөтөлбөрийн төгсөх курсын оюутнуудаар бакалаврын зэрэг горилсон төгсөлтийн дипломын ажил бичүүлж байгаа зорилго нь сонгосон мэргэжлийн хүрээнд танхимаар олж авсан мэдлэгээ бататган, бүтээлчээр сэтгэх, судалгааны асуудлыг олж тодорхойлох, судалгааны ажил бичиж танилцуулах, илтгэх зэрэг ур чадвараа хөгжүүлэх боломжийг оюутандаа олгохын зэрэгцээ шинжлэх ухаанч хүний нөөцийг бэлтгэхэд оршино.
- 1.2 СЭЗИС-ийн “Эдийн засаг” хөтөлбөрт заагдсан хичээлүүдийг судалж, 2-оос дээш голч оноотой суралцсан оюутан бакалаврын зэрэг горилсон төгсөлтийн дипломын ажил бичих эрхтэй.
- 1.3 Төгсөлтийн дипломын ажил бичих нь дипломын сэдэв сонгох, дипломын ажлын төсөл бичих, “Дипломын ажил бичих заавар”-т нийцүүлэн дипломын ажлаа бичих, дипломын ажлаа хамгаалах үйл ажиллагааны цогц юм.
- 1.4 Оюутан төгсөлтийн дипломын ажил бичихдээ энэхүү удирдамжийг мөрдлөгөө болгоно.

ХОЁР. ДИПЛОМЫН СЭДЭВ СОНГОХ

- 2.1 “Эдийн засаг” хөтөлбөрийн төгсөх курсын оюутан бакалаврын зэрэг горилсон дипломын ажлын сэдвээ оновчтой сонгох нь дипломын ажлыг амжилттай бичих эхний алхам юм.
- 2.2 Хичээлийн жил бүрийн **9-р сарын дөрөв дэх долоо хоногийн 5 дахь өдөр** СЭЗИС-ийн Экономиксийн тэнхимийн багш бүр өөрийн судалгааны чиглэлийн дагуу төгсөх курсын оюутнаар бичүүлэх дипломын сэдвийг зарлана. Сэдвийг зарлахдаа тухайн сэдвийн талаар товч мэдээлэл өгнө. Нийт сэдвийн тоо тухайн жилийн төгсөх оюутны тооноос **дор хаяж 20 хувиар илүү** байна.
- 2.3 Багш бүрийн бэлтгэсэн мэдээллээс оюутан сэдвийн талаар дараах агуулгыг олж мэдэх боломжтой. Үүнд:
  - 2.3.1 **Судалгааны асуудал:** Өнөөдөр нийгэм, эдийн засагт бодитоор тулгараад байгаа асуудлыг таних.
  - 2.3.2 **Сэдвийн ач холбогдол:** Судалгааны асуудлыг судлах шаардлага, хүлээгдэж байгаа үр дүн, ач холбогдол юунд оршиж байгааг олж мэдэх.

- 2.3.3 Судлагдсан байдлын тойм:** Судалгааны сэдвийн хүрээнд өмнө хийгдсэн гол ач холбогдол бүхий судалгааны ажлуудын зорилго, арга, аргазүй, үр дүнгийн талаар товч мэдээлэл авах.
- 2.3.4 Судалгаанд ашиглагдаж болох аргазүй:** Сэдвийн хүрээнд ашиглагдаж болох онол, загвар, арга, аргазүйн талаар сэдэв зарласан багшийн саналыг сонсох.
- 2.4 2019 оны 10-р сарын 20-ны** бямба гаргаас өмнө оюутан бүр **“Дипломын ажлаа сайн бичигцгээе, 2019-2020”** нэртэй classroom-д нэгдэж, сонирхож буй сэдвээ дипломын нарийн бичигт мэдэгдэнэ.
- 2.5** 2019-2020 оны өвлийн улиралд төгсөх оюутнууд 2018-2019 оны хичээлийн жилийн хаврын улиралд төгсөх оюутнуудын адилаар дипломын сэдвийг сонгон, төсөл бичиж хамгаална.
- 2.6** Дипломын нарийн бичиг оюутнуудын саналыг тэнхимийн хурал дээр танилцуулж, дипломын сэдэв, удирдагч болон шүүмжлэгч багш нарыг томилон батална.
- 2.7** Оюутан дипломын ажил бичих төлөвлөгөө гарган удирдагч багшаар гарын үсэг зуруулж, **2019 оны 10-р сарын 28-ны өдрийн 14 цагаас өмнө** дипломын нарийн бичигт хураалгана. Төлөвлөгөө бичихдээ **ХАВСРАЛТ-1-д** өгөгдсөн зааврыг ашиглана.

ГУРАВ. ДИПЛОМЫН АЖЛЫН ТӨСӨЛ БИЧИХ

- 3.1** Дипломын ажлын төсөл бичих үйл явц нь сонгосон сэдэв, зорилгын хүрээнд төлөвлөгөөний дагуу эмх цэгцтэй, сайн хийж гүйцэтгэх үндэс болох бөгөөд дипломын ажлыг амжилттай бичих хоёр дахь үндсэн алхам юм.
- 3.2** Дипломын ажлын төслөө сэдвээ сонгосноос хойш 10 долоо хоногт багтаан бичих ба **төслийн хамгаалалтыг 2019.11.22-ний өдөр зохион байгуулна. ХАВСРАЛТ-2-т** өгөгдсөн зааврын дагуу дипломын судалгааны төсөл бичнэ.
- 3.3** Дипломын ажлын төслийг удирдагч багш зөвшөөрч **ХАВСРАЛТ-1-ийн** дипломын ажлын төсөл бичих хэсэгт гарын үсэг зурж баталгаажуулсны үндсэн дээр хэлэлцүүлэгт оруулна.
- 3.4** Тэнхимийн багш нар хэлэлцэж, төслийн дагуу дипломын ажлыг үргэлжлүүлэн бичих зөвшөөрлийг олгоно.
- 3.5** Дипломын төсөлд тэнхимийн багш нар үнэлгээ өгөх бөгөөд энэ үнэлгээ нь оюутны дипломын ажлын нийт 100 онооны **30 хувийг** бүрдүүлнэ.

ДӨРӨВ. ДИПЛОМЫН АЖИЛ БИЧИХ ЗААВРЫН ДАГУУ ДИПЛОМЫН АЖИЛ БИЧИХ

- 4.1** Оюутан Экономиксийн тэнхимээс баталсан зааврын дагуу дипломын ажлаа бичих нь дипломын ажлыг амжилттай бичиж дуустах гурав дахь үндсэн алхам юм.
- 4.2** Дипломын ажил бичихдээ **ХАВСРАЛТ-3-т** өгөгдсөн зааврын дагуу бичнэ.
- 4.3** Жил бүрийн 3-р сарын 2 дахь долоо хоногийн ажлын өдөрт багтаан Экономиксийн тэнхимээс хурал зарлан дипломын ажлын бичилтийг явцыг шалгана.

ТАВ. ДИПЛОМЫН АЖИЛ ХАМГААЛАХ

- 5.1 Оюутан дипломын ажлаа хамгаалах нь дипломын ажлыг амжилттай бичиж дуусгах эцсийн үе шат мөн.
- 5.2 Оюутны дипломын ажил дипломын ажлын төсөл, урьдчилсан болон эцсийн хамгаалалт, шүүмжлэгчийн оноогоор дүгнэгдэнэ.
- 5.3 Урьдчилсан хамгаалалтын хугацааг Экономиксийн тэнхимийн хурлаар зарлана.
- 5.4 Эцсийн хамгаалалтын хугацааг СЭЗИС-ийн сургалт эрхэлсэн дэд захирлын тушаалаар тогтооно.
- 5.5 Урьдчилсан хамгаалалт хичээлийн жил бүрийн **5-р сарын 3 дахь долоо хоногийн** ажлын өдрүүдэд багтана.
- 5.6 Эцсийн хамгаалалт хичээлийн жил бүрийн **6-р сарын 3 дахь долоо хоногийн** ажлын өдрүүдэд багтана.
- 5.7 Тэнхимийн багш нараас бүрдсэн комисс дипломын ажлын урьдчилсан хамгаалалтыг зохион байгуулна.
- 5.8 Дипломын ажил хамгаалуулах комисс оюутны дипломын ажил хангалттай, эсвэл хангалтгүй хийгдсэн эсэхэд үнэлгээ өгч, шийдвэр гаргана.
- 5.9 Сургалт эрхэлсэн дэд захирлын тушаалаар батлагдсан комисс эцсийн хамгаалалтыг зохион байгуулна.
- 5.10 Урьдчилсан хамгаалалт зохион байгуулагдахаас ажлын **3 өдрийн өмнө** оюутан хийхээр төлөвлөсөн ажлын **90 хувьтай** тэнцэх гүйцэтгэлийг удирдагч багшид танилцуулсан байна.
- 5.11 Урьдчилсан хамгаалалт зохион байгуулагдахаас ажлын **1 өдрийн өмнө** удирдагч багш **ХАВСРАЛТ-4**-т өгөгдсөн зааврын дагуу оюутныг үнэлсэн үнэлгээгээ комиссын нарийн бичигт хүлээлгэн өгнө.
- 5.12 Удирдагч багшийн 5.11-д заасан үнэлгээ **90 хувиас бага** бол тухайн оюутан урьдчилсан хамгаалалтад орох боломжгүй.
- 5.13 Оюутан урьдчилсан хамгаалалтад орохдоо **ХАВСРАЛТ-5**-д заасан шаардлагыг хангасан байна.
- 5.14 Урьдчилсан хамгаалалтын комисс оюутанд уг ажлыг сайжруулах, засах, өөрчлөх талаар санал, зөвлөмж гаргаж болно.
- 5.15 Тэнхимийн эрхлэгч урьдчилсан хамгаалалтын дүнгийн хуудсанд гарын үсэг зурж баталгаажуулна.
- 5.16 Урьдчилсан хамгаалалтын комиссын гишүүдийн өгсөн онооны дунджаар оюутны дипломын ажлын урьдчилсан хамгаалалтыг дүгнэх ба энэ нь оюутны дипломын нийт 100 онооны **30 хувийг** бүрдүүлнэ.
- 5.17 3.5-д заагдсан дипломын судалгааны төслийн үнэлгээ болон 5.16-д заагдсан урьдчилсан хамгаалалтын үнэлгээний нийлбэр дүнгийн **80 хувийг** цуглуулж чадаагүй оюутан эцсийн хамгаалалтад орох боломжгүй.
- 5.18 Эцсийн хамгаалалтад орох эрх авсан оюутан урьдчилсан хамгаалалт болсон өдрөөс хойш **14 хоногийн** дотор дипломын ажил хамгаалуулах комиссын гишүүдийн өгсөн заавар, зөвлөгөөг тусган дипломын ажлын эцсийн хувилбарыг бичиж, дуусгана.

- 5.19 Оюутан тухайн хичээлийн жилийн **6-р сарын 2 дахь долоо хоногийн** ажлын эхний өдөр дипломын ажлын эцсийн хувилбарыг удирдагч багшид **1 хувь хэвлэмэл** хэлбэрээр хураалгана.
- 5.20 Тухайн хичээлийн жилийн **6-р сарын 1 дахь долоо хоногийн 2 дахь** ажлын өдөр дипломын ажил хамгаалуулах комиссын нарийн бичгийн дарга дипломын шүүмжлэгч багшид оюутны дипломын ажлын эцсийн хувилбарыг өгч, шүүмж бичүүлнэ.
- 5.21 Шүүмжлэгч багш дипломын ажлыг хүлээн авч ажлын 2 өдөрт багтаан **ХАВСРАЛТ-6-д** өгөгдсөн зааврын дагуу шүүмж бичиж, комиссын нарийн бичгийн даргад хүлээлгэн өгнө.
- 5.22 Оюутан шүүмжлэгч багшийн шүүмжийг хүлээн авч, засаж залруулсны дараа нарийн бичгийн даргад хянуулан зөвшөөрөл авч, **6-р сарын 1 дахь долоо хоногтоо** багтаан СЭЗИС-ийн эрдэм шинжилгээний цахим санд байршуулна.
- 5.23 Шүүмжлэгчийн шүүмжийг тусган засварласан дипломын ажилын эцсийн хувилбараа **3 хувь хэвлэмэл болон электрон хэлбэрээр** комиссын нарийн бичгийн даргад хураалгана.
- 5.24 Оюутан тухайн хичээлийн жилийн **6-р сарын 2 дахь долоо хоногийн** ажлын эхний өдөр дипломын ажлын хураангуйг **ХАВСРАЛТ-7-д** өгөгдсөн зааврын дагуу гүйцэтгэж, комиссын нарийн бичгийн даргад мэйлээр явуулна.
- 5.25 Оюутан дипломын эцсийн хамгаалалтад орохдоо **ХАВСРАЛТ-5-д** заасан шаардлагыг хангасан байна.

ЗУРГАА. ДИПЛОМЫН АЖИЛД ӨГӨХ ҮНЭЛГЭЭ

- 6.1 Дипломын ажлыг хамгаалуулах комисс оюутны **дипломын ажлыг** нийт **100 оноогоор** дүгнэнэ.
- 6.2 Дипломын ажлыг хамгаалуулах комисс удирдамжийн гуравдугаар зүйлд заасны дагуу оюутны **дипломын ажлын төсөл бичсэн байдал, төслийн хамгаалалтад** өгөх оноо нь нийт 100 онооны **30 хувийг** бүрдүүлнэ.
- 6.3 Дипломын ажлыг хамгаалуулах комисс удирдамжийн 4-р зүйлд заасны дагуу оюутны дипломын ажлын **урьдчилсан хамгаалалтад** өгөх оноо нь нийт 100 онооны **30 хувийг** бүрдүүлнэ.
- 6.4 Дипломын шүүмжлэгчийн оноо нийт 100 онооны **10 хувийг** бүрдүүлнэ.
- 6.5 Дипломын ажлыг хамгаалуулах комисс удирдамжийн тавдугаар зүйлд заасны дагуу оюутны дипломын ажлын **эцсийн хамгаалалтад** өгөх оноо нь нийт 100 онооны **30 хувийг** бүрдүүлнэ.
- 6.6 Товлосон хугацаандаа төлөвлөсөн ажлаа бүрэн гүйцэтгэж, дипломын ажилдаа бүтээлчээр хандан сайн бичсэн оюутанг дипломын нарийн бичгийн дарга хянаж, баталгаажуулснаар комиссын гишүүд нэмэлт 5 оноог өгөх эрхтэй.
- 6.7 Комиссын дарга болон комиссын гишүүд дүнгийн хуудсанд гарын үсэг зурснаар тухайн оюутны дипломын ажлын дүн баталгаажна.